

Svrčinovský hájnik

Informácie Lesného pozemkového spoločenstva Svrčinovec

Kto nepozná svoju minulosť, nechápe prítomnosť a nevie čo ho čaká v budúcnosti: malé zamyslenie nad veľkým problémom neidentifikovaného vlastníctva pozemkov

V odbornej literatúre sa uvádza, že hospodárenie v lese sa z ekonomického hľadiska sa riadi etapami, v ktorých sa prvých dvadsať rokov po založení lesa sa len investujú peniaze, (pripraviť sadbu, zasadiť stromy, starať sa o ne prvých sedem rokov, kým sú schopné rásť...), od dvadsiateho do päťdesiateho roku majiteľ do lesa investuje menej peňazí, ale výnosy nemá žiadne (starostlivosť o les už nie je taká finančne náročná ako prvých dvadsať rokov), od päťdesiateho do osemdesiateho roku veku lesa sa majiteľovi vrátia vynaložené finančné prostriedky, ale výnosy nemá žiadne. Výnos z lesa získa majiteľ po sto rokoch. Tu je názorný ukážka toho, že les nie je záležitosť jednej generácie. Vlastníctvo k lesným pozemkom zaväzuje nielen k právam, ale najmä k povinnostiam...

Cesta k vytvoreniu fungujúceho lesného pozemkového spoločenstva bola na Svrčinovci náročná. V roku 1978, v čase vrcholného socializmu, bolo jednotlivým vlastníkom lesa na Svrčinovci odobraté právo hospodáriť na lesných pozemkoch v k.ú Svrčinovec, no nikdy nedošlo k vyvlastneniu lesa pre účely socialistického hospodárenia. Po politických zmenách sa vlastníci na Svrčinovci vyhli ťažkým reštitučným sporom, ale museli bojovať s obrovskou % nevydokladovanosťou podielov na lesných pozemkoch. V čase socializmu bol les a poľnohospodárska pôda stále predmetom dedičských konaní, avšak do 1.4.1964 sa do listov vlastníctva nezapisovali ako jednotlivé parcely, ale sa len v liste vlastníctva uviedla poznámka „pozemky v kat. úz, XY bola podľa D XY v užívaní v socialistickej organizácii, po prípade bol uvedený konkrétny názov tejto organizácie (napr. JRD, Štátne lesy a majetky...). Ďalším míľnikom bol rok 1989 a vznik nového spoločenského zriadenia. Táto zmena mala za následok spoločenskú potrebu usporiadať a presne definovať vlastnícke vzťahy aj k nehnuteľnostiam, ktoré boli združené do väčších celkov (parciel evidencie nehnuteľností). Nastavený systém evidencie nehnuteľností však neumožňoval okamžité zápisy pozemkovoknižných parciel do listov vlastníctva, z toho dôvodu sa zaviedli po roku 1993 dva registre - register parciel "C" a "E".

To znamená, že vlastníctvo jednej generácie sa akoby identifikačne do roku 1964 „stratilo“, a následná generácia vlastníkov zomierala „nemajetná“. Po roku 1989 vznikali prípady kedy vysporiadanie novoobjaveného majetku po starých otcoch bolo neskoršie vykonané ako dedičské konanie po ich deťoch. Čiže krivdy vykonané v minulom storočí s veľkými ťažkosťami odstraňuje až tretia generácia pôvodných vlastníkov. Vzácnym zdrojom pôvodných informácií o vlastníkoch zostáva pozemková kniha. Evidovanie nehnuteľností prostredníctvom pozemkovej knihy bolo u nás zavedené nariadením MS č. 222/1855 zo dňa 15.12.1855 – Pozemno-knižným poriadkom. Systém evidovania v pozemkových knihách pozostával z evidovania v hlavných knihách, zbierke listín, pozemno-knižných mapách, pomocných registroch a zoznamoch. Je zaujímavé, že svrčinovský kataster bol medzi vlastníckymi vydelený už v roku 1927, a del'ba je prehľadne zaznačená v pozemno-knižných mapách. Dopátrať sa k jednotlivým vlastníkom je dosť ťažké, ale nie nemožné.

Vydokladovanosť podielov na lesných pozemkoch akoby ustala. Zastavila sa na 56 %. Pokiaľ si dlhodobí užívatelia pozemkov, ktorí nemajú vysporiadané pozemky po prastarých rodičoch myslia, že pripravované pozemkové úpravy vyriešia ich problém, hlboko sa mýlia. Naopak budú mať málo času a nie veľmi na výber. Nech je tento krátky exkurz do histórie aj motiváciou a povzbudením pre tých, ktorým sa do tohto záväzku voči starým otcom nechce. Les je povinnosť a zaväzuje, ale aj teší a dáva.

JUDr. Katarína Belešová

Veľké šelmy sa stávajú bežnou súčasťou našich lesov

Napriek tomu, že v septembri vrcholila hubárska sezóna, ktorá zvyčajne nepriaznivo ovplyvňuje výskyt a aktivitu zveri, zaznamenali sme zaujímavé informácie o výskyte veľkých šeliem na území poľovného revíru Čierne – Svrčinovec. Medzi veľké šelmy sa zaraďujú medveď hnedý, vlk dravý a rys ostrovid. Všetky tri druhy sú chránené živočíchmi. V posledných rokoch sme ojedinele evidovali výskyt medveďa, vlka a rysa v lesných porastoch v okolí Stankového vrchu v obci Čierne. Sporadicky bol pozorovaný medveď na Závrší a v Potoku. Okrem priameho pozorovania šeliem boli nájdené aj stopy. Vo februári tohto roku boli nájdené a fotograficky zdokumentované na snehovej pokrývke v obci Svrčinovec, lokalita Potok stopy dvoch vlkov stopujúcich čriedu jeleňov. V júni tohto roku zase miestny poľovník zdokumentoval prostredníctvom fotopasce výskyt medveďa vo Svrčinovci na Závrší. Od leta pribudli nové a azda najzaujímavejšie údaje o výskyte vlka na pravej strane údolia Čierňanky v Jablunkovskom medzihorí. Na hrebeni Holého vrchu, ktorý z východu ohraničuje Čierny potok a zo západnej strany Markov potok poľovníci v mesiacoch júl a august pozorovali dvakrát vlka. Presvedčivý dôkaz o jeho výskyte sme získali v nedeľu 15. septembra, kedy v ranných hodinách vlk zaútočil na stádo pasúcich sa oviec, aj strhol a usmrtil jednu dospelú ovcu. V nasledujúcich dňoch bol niekoľkokrát pozorovaný a odfotený vlk na hrebeni Holého vrchu, v Markovom potoku, ale aj pri rieke Čierňanka medzi obcami Čierne a Svrčinovec. Podľa najnovších informácií sa stále zdržiava v lokalite Markov potok. Pravdepodobne ide o mladého jedinca, vlka samotára. Počas septembra bol miestnymi ľuďmi pozorovaný medveď hnedý na Praženkovej a v Matiaškovom potoku, čo však nebolo relevantnými dôkazmi potvrdené. Práve tento týždeň bol požiadaný užívatel poľovného revíru Čierne – Svrčinovec Národným lesníckym centrom vo Zvolene o súhlas na realizáciu odchytu a telemetrického sledovania jedincov vlka dravého v PR Čierne – Svrčinovec v rámci riešenia projektu „Koordínácia ochrany, monitoringu a manažmentu západokarpatskej populácie vlka dravého a rysa ostrovida na česko-slovenskom pomedzí.“

Všetkým, ktorí navštevujú les z akéhokoľvek dôvodu odkazujeme, že nie je dôvod na paniku. Treba však zvýšiť opatrnosť v lese, vyhýbať sa mladinám, kde by mohlo dôjsť k stretu s medveďom a les nenavštevovať večer a skoro ráno. V prípade spozorovania vlka, medveďa, rysa, prípadne nájdenia uhynutej raticovej zveri alebo iných pobytových znakov (stopy, trus, srst'), oznámte tieto dôležité informácie poľovníckemu hospodárovi na tel. číslo 0903 513 213 alebo e-mail: pbeles778@gmail.com.

Ing. Peter Beleš, PhD.

Vľavo maco na Závrsí, pravo vlk pod družstvom vo Svrčinovci

Úradné hodiny LPS Svrčinovec:

Streda: 10:00 – 15:00 (kompletná agenda vrátane finančných operácií)

Piatok: 17:00 – 19:00 (kompletná agenda, konzultácie s výborom a OLH)

Pracovné telefonické kontakty:

Ing. Ivan Feik (odborný lesný hospodár): 0904 182170; Ing. Andrej Hlaváč (odbyt a služby): 0911 236440; Anton

Kulla: (kancelária LPS): 0948 525542

www.lpssvrcinovec.sk